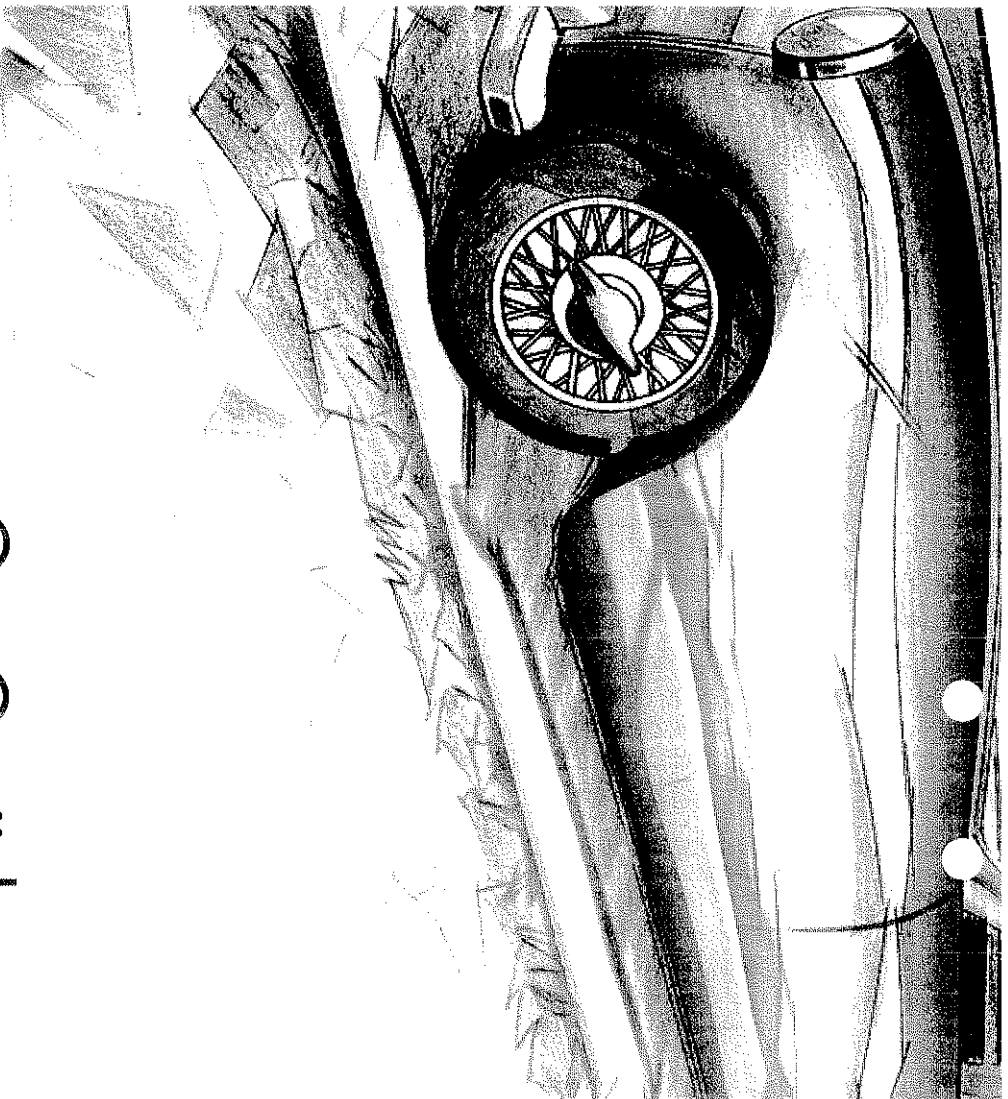

Så lägger du G-stöd

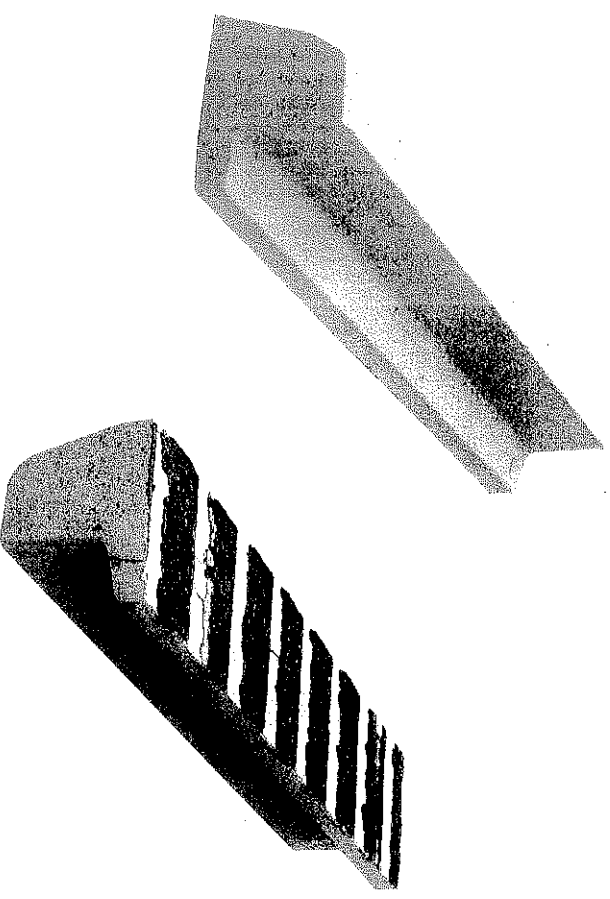
Om G-stöden

Att lägga G-stöd är en både enkel och snabb metod. G-stöden kan användas på alla underlag, i alla väder. Regn eller minusgrader är inget hinder. Det enda du behöver tänka på är att anpassa läggningsmetoden efter situationen.

Grundprincipen

G-stöden är från tillverkningen försedda med s k G-lim, baserat på gummi-asfalt. Genom att göra limmet mjukt och klibbigt får man en bra vidhäftning mot underlaget. Med den "kalla metoden" sker uppriktningen genom att asfaltslösning tillsätts, med den "varma metoden" hettas limmet upp med hjälp av en brännare. Tyngden från G-stöden pressar samman limmet och underlaget. Även om vatten skulle tränga in i fogen läker den ihop av sig själv. Ett G-stöd som lades för 30 år sedan sitter lika hårt som ett nylagt. Orroligt men sant.

För att öka kantstödsstrukturens styrka ytterligare, är G-stöden försedda med en "hylla" längs bakkanten. Hyllan hjälper till att förankra stöden i bakomvarande yta, som exempelvis gångbanor och grönytor. Den ökar dessutom böjhällfastheten hos G-stöden.

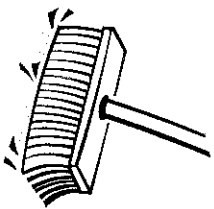

Läggningen

Förbehandla

Sopa

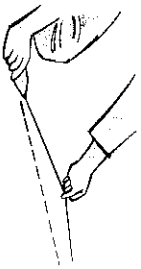
Innan du börjar läggningen är det nödvändigt att sopa underlaget rent från grus och smuts. Mycket starkt nedsmutsat underlag kan behöva spolas med vatten, eventuell snö och is kan smältas med gasol-låga före borsningen.

Markera kantlinjen

När du fått klart för dig var du vill placera G-stöden markeras kantstödslinjen med kritrits eller snören. Kurvor behöver du bara markera med punkter eftersom stöden är lätta att justera i sidled.

På vått underlag kan du använda ett snöre som kantlinje. Spraya färg över snöret för att göra markeringar.

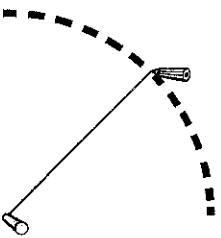

I kurvor

För att kunna markera en jämn radie i kurvor kan du använda ett snöre som hjälpmedel. Fäst snöret i en sten eller annan tyngd. Placera tyngden så att snörets ändre tangerar den kurva du skall bygga.

Nu kan du börja markera ut var stenarna ska läggas – snabbt, enkelt och med precision.

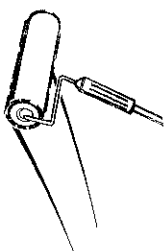
En annan metod är att använda ett tyngre snöre som du lägger ut till önskad radie och markerar efter.

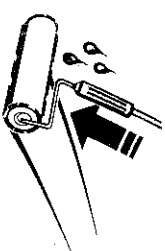
Rolla

Därefter är det dags att rolla ut ett lager med asfaltlösning (s k RAK) inom markeringarna du gjort.

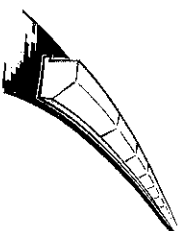
För påstrykningen är det lämpligt att använda en vanlig målarroll med långt skaft. Normalt räcker 1 liter RAK till 20 meter G-stöd. Mängden beror på underlag och temperatur. Öppna asfaltytor kräver mer RAK, vid varmt väder krävs mindre. Känner du dig osäker på mängden kan du göra ett förprov. Håll då 1 liter RAK i ett kärl, rolla ut och se hur långt det räcker.

Om beläggningen är mycket våt gäller det att trycka lite extra på rollern. Dra fram och tillbaka tills asfaltlösningen trängt undan vattnet. I direkta vatten-samlingar är det inte lämpligt att limma med RAK.

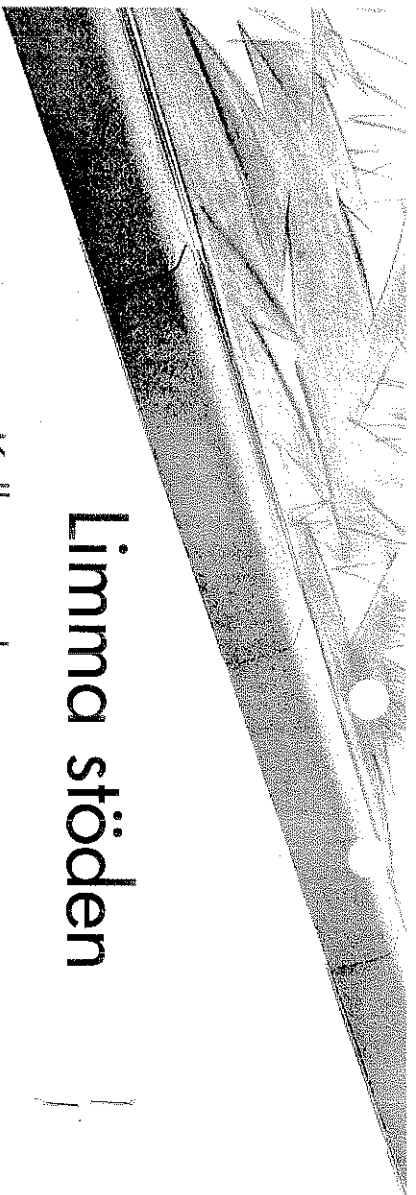

Om kurvan inte är noggrant markerad rollar du ut RAK något utanför markeringarna för att kunna göra mindre justeringar i sidled.

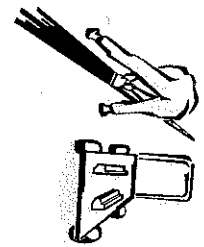
Några tidsrekommendationer

- Normalt ska inte asfaltlösningen påföras mer än en timme före utläggningen av G-stöden.
- Omedelbar påläggning (inom 10 min) är lämplig när man vill kunna justera stöden i t ex kurvor. Man får då gott om tid för justeringar.
- Inom en timme är tiden som gäller när det finns mindre behov av justeringar.
- Man bör vänta 2 timmar om man vill ha bättre begynnelsefäste, t ex vid överfarter eller besvärnande trafik.
- Vänta aldrig mer än 3-4 timmar. Vid behov rolla i stället på ytterligare en omgång RAK.
- Vid varmt väder (20-25°C) minskar ovanstående tidsrekommendationer.

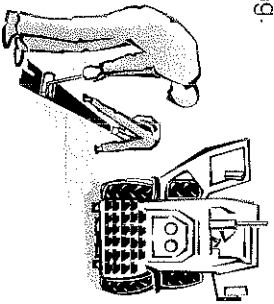

Limma stöden

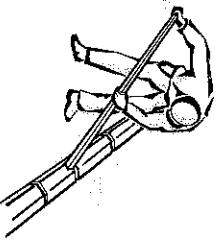
Kalla metoden

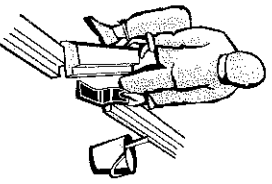
Spara tid – lägg G-stöden direkt på plats. Placera G-stödspallar på lämpligt avstånd utmed kantstödslinjen eller förflytta G-stöden med en vagn. Använd läggningsverktyget för bekvämare läggning.

Att lägga G-stöd går snabbast om man är två, men en man kan klara samma jobb på egen hand.

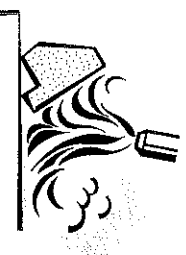
Behöver du justera G-stöden kan du göra det under någon timme efter utläggningen. Under varma och torra förhållanden kan tiden vara kortare. I sidled använder du lämpligen en 1,5 m lång, hyvlad träregel (36 x 120 mm) för att skjuta kantstöden på rätt plats. Runda den nedre änden på regeln så att den inte flisas sönder.

Om beläggningen är ojämn justerar man lätt G-stödets höjdläge med hjälp av limsträngar. Doppa limsträngen i RAK och lägg den under stöden.

Varma metoden

G-stöden skall alltid värmas fast med hjälp av gasollägg då underlaget består av betong, som t ex plattor eller marksten. Metoden är också lämplig om omedelbar och full vidhäftning krävs. Förarbetet är i stort det samma som vid kalla metoden. På betongunderlag skall dock asfaltlösningen (RAK) torka helt innan G-stöden värms fast. Endast om asfaltbeläggningen är ren och nylagd kan man låta bli att stryka på RAK.

Lägg G-stöden på plats längs kantstöds-linjen enligt figuren, så riskerar du inte att limmet rinner över på ovansidan av stöden under värmningen.

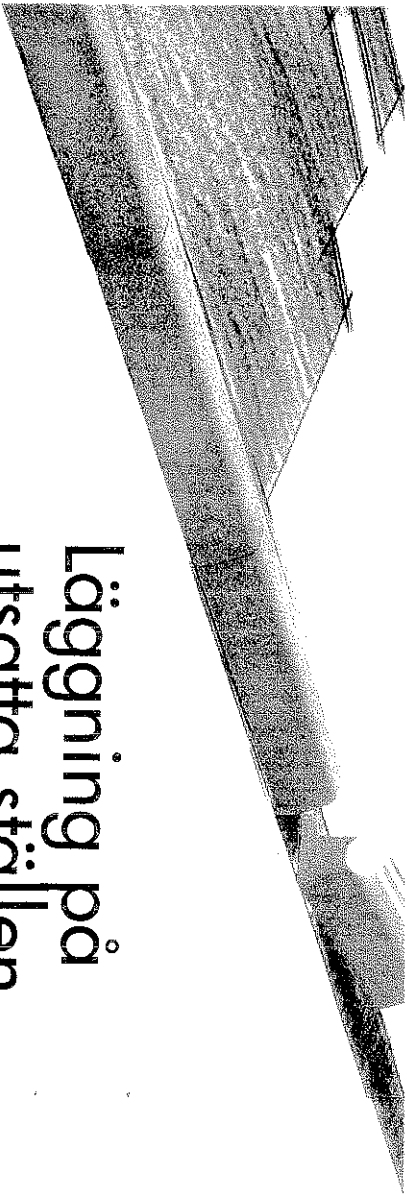
Rikta lågan så att stöd och beläggning värms samtidigt. Limsulan ska värmas tills limmet börjar mjukna och rinna något. Använd gasolbrännare med minst 50 mm munstycke. Lågan ska vara kraftig så att uppvärmningen blir kort och intensiv.

Tips vid svåra förhållanden

Sent på hösten, med osäkra väderleksförhållanden, kan det vara lämpligt att använda en kombination av varma och kalla metoden på asfaltunderlag. Med ett upphettat stöd och ej torkad RAK blir vidhäftningsreaktionen snabbare.

Efterarbetet

Bärlager och beläggning på gångbana kan utföras dagen efter limning med kalla metoden vid temperaturer över +10°C och efter två dagar i kallt väder. Om man är försiktig kan bärlager och beläggning påbörjas omedelbart efter läggningen, tack vare att hyllan och sponten håller fast G-stöden.

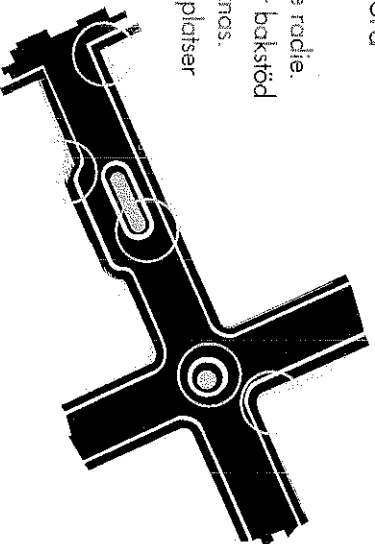
Läggning på utsatta ställen

Att G-stödförbandets styrka inte minskar med tiden har vi redan nämnt.

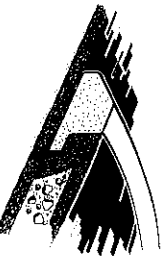
Däremot händer det att G-stöd lossnar och går sönder vid påkörning eller snörejning. Många sådana skador kan undvikas genom att man redan från början förstärker kantstödskonstruktionen. Detta kan göras med enkla medel till låga kostnader som snabbt fjäras in. Dessutom bör valet av G-stöd anpassas efter situationen. Ett G-stöd av typ C är t ex olämpligt att använda på platser där mekanisk snörejning sker, även i parker eller trädgårdar. I dessa lägen är det lämpligare att använda stöd av typ A eller B.

Här bör du tänka på att göra förstärkningar

- Konvexa kurvor med mindre radie.
- Kurvor med större radie där bakstöd av asfalterad gångbana saknas.
- Konvexa kurvor vid busshållplatser och parkeringsfickor.
- Ytterhörn.
- Refugjäндar.

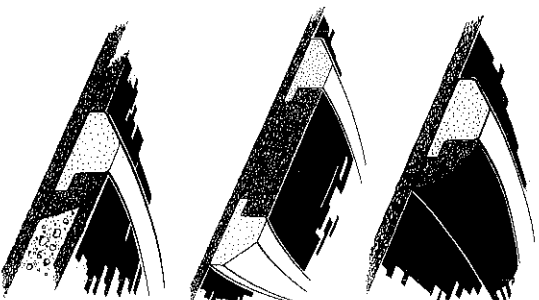

Lämpliga förstärkningsåtgärder

- Förstärkning vid asfalterad gångbana.
- Asfaltsbeläggning dras ner mot G-Stödets hylla.

8

- Förstärkning då asfalterad gångbana saknas. Asfalt håller stödet på plats.
- Förstärkning vid refugjäндar. Asfalt används som förankring.
- Förstärkning på kraftigt trafikerade ställen. G-stödet limmas på AG'n och ett slitlager läggs mot framsidan. I kombination med förstärkning av asfalt på baksidan uppnås ett mycket hållfast kantstöd. G-stöd av typ B eller D rekommenderas för detta ändamål.

Reparationer

Om stöden är lossbrutna:

- Tag bort jord och dylikt som ligger i vägen för det nya stödet.
- Rengör beläggningen noga. Värm med gasollåga och borsta.
- Är beläggningen skadad, laga med hjälp av G-limsträng som smälts ner i hålligheterna.
- Nytt stöd fästs med RAK (kalla metoden) eller med RAK och gasollåga (varma metoden).

Oskadade stöd kan återanvändas. Förbehandla beläggningen med RAK eller emulsion, lägg dit en limsträng och värm den så att limmet flyter. Värm slutligen det rengjorda G-stödet och pressa ner det i den varma limsträngen.

Mindre skador på asfaltsbeläggningen på bakomvarande gångbana repareras lätt genom att skadan fylls med torr sand som därefter dränks in med RAK. Sedan strös sand på det lagade stället för att undvika kladd.

Om stöden är skadade, men inte har lossnat:

- Slå loss det skadade stödet med en slägga. Bryter man loss stödet med spett eller liknande redskap är risken större att beläggningen skadas.
- Gör rent och fäst ett nytt stöd enligt samma princip som ovan.

Reparationer bör utföras i torr väderlek, utan vattensamlingar på beläggningen.

9

S:T ERIKS

Tillverkning och försäljning:

S:t Eriks AB Gottåsa, 340 32 Grimslöv
Tel. 0470-75 03 00 Fax. 0470-75 04 55

Försäljning:

S:t Eriks AB, Mossbrott, 534 91 Vara
Tel. 0512-127 41 Fax. 0512-141 65

S:t Eriks AB, Gånarp 2480, 226 92 Munka Ljungby
Tel. 0431-280 70 Fax. 0431-280 72

S:t Eriks AB, Börjegatan 77, 752 29 Uppsala
Tel. 018-16 09 50 Fax. 018-55 15 35